

А.В. Янчев, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

Д.Д. Кирильєва, асп. (*ХДУХТ, Харків*)

СУЧАСНИЙ СТАН ТА СПЕЦИФІКА ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

Вітчизняний бізнес індустрії гостинності в умовах сьогодення набуває статусу провідної галузі українського господарювання. Політична спрямованість влади на визнання України як повноцінного економічного партнера в межах міжнародного ринку стала рушійною силою в розкритті потенціалу підприємств індустрії гостинності. Важливими подіями, що зумовили тенденції активного розвитку готельно-ресторанного сегменту ринку стали: проведення чемпіонату Європи з футболу – 2012 р., підготовка до чемпіонату Європи з баскетболу – 2015 р., подання заявки на проведення Олімпіади – 2022 р.

Індустрія гостинності - це одна з великих та швидко зростаючих систем сектора економіки. У будь-якому готельному підприємстві важливе місце відведено гостинності. Аналіз світових тенденцій в індустрії гостинності дозволяє зробити висновок, що ця сфера діяльності має високий дохід і стрімкі темпи розвитку. Сучасна вітчизняна індустрія гостинності знаходиться в процесі становлення і спрямована на отримання прибутку від співпраці зі своїми клієнтами. Нестабільна економічна і політична ситуація викликала ряд проблем, з якими зіткнулася індустрія гостинності. Саме тому фірми змушені пильно вивчати складну кон'юнктуру ринку. Пошук та використання фірмами різних форм бізнесу стали особливим моментом для ефективного управління підприємствами індустрії гостинності. Існуюча в даний час практика функціонування готельного бізнесу не відповідає світовим стандартам і вимогам, що викликано низькою прибутковістю підприємств, пов'язаних з управлінням та експлуатацією готелів та ресторанів.

Досліджено, індустрія гостинності комплексна система, складовими якої є взаємопов'язані елементи, що забезпечують їй ефективне функціонування і розвиток. В структуру індустрії гостинності входять: підприємства з послуг розміщення; підприємства харчування; підприємства, що надають транспортні послуги; об'єкти надання культурно-розважальних послуг; заклади медичного й оздоровчого характеру.

Суттєвою зміною в регламентації діяльності індустрії гостинності стало прийняття до дії КВЕД ДК 009:2010, що діє з 01.01.2012, Клас 56.10 «Діяльність ресторанів, надання послуг

мобільного харчування». Цей клас включає послуги з надання харчування споживачам, незалежно від того, чи їх подають у спеціалізованих місцях громадського харчування або в ресторанах самообслуговування, чи їх споживають у приміщенні, забирають із собою або замовляють додому. До цього класу також відносять приготування та подачу їжі для негайного споживання з автомобілів або пересувних вагончиків. Підклас 55.52.0 «Послуги з постачання готової їжі» включає: діяльність постачальників готової їжі, яка готується спеціалізованими пунктами для споживання в інших місцях: для авіакомпаній, залізничного та водного транспорту, для пунктів "їжа на колесах", для банкетів та прийомів, весіль, прийомів гостей та інших свят. За даними державної служби статистики України кількість підприємств, що здійснюють діяльність їдалень та постачання готової їжі у 2011 р. склали 448 од., 2012 р. 405 од.; діяльність ресторанів – відповідно 898 од. та 891 од.. На нашу думку кількість підприємств постачання готової їжі значно більше чим вказано, оскільки ресторани підприємства також здійснюють послуги обслуговування за своїми межами.

Вважаємо послуги «мобільного харчування» або ж «кейтерінг» революційно новим видом діяльності в сфері індустрії гостинності здатним піднести вітчизняну економіку на принципово новий рівень.

Сутність категорії «кейтерінг» полягає в системі надання послуг на віддалених точках, що включає всі підприємства і служби, які надають підрядні послуги з організації харчування співробітників компаній і приватних осіб в приміщенні і на виїзному обслуговуванні, а також здійснюють обслуговування заходів різного призначення і роздрібний продаж готової кулінарної продукції.

Підприємствами кейтерінгу визначаємо господарські суб'єкти, що здійснюють діяльність з надання послуг організації, проведення й обслуговування урочистих і ділових заходів для фізичних і юридичних осіб. Сьогодні український кейтерінг представлений як приватними підприємцями, що доставляють обіди кільком клієнтам, так і відомими ресторанами та представництвами великих міжнародних компаній.

Таким чином, кейтерінг - гнучкий, різносторонній бізнес, який шукає шляхи розвитку в Україні і може стати прибутковою справою для всіх учасників індустрії гостинності.